

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 20/20
Люксембург, 3 март 2020 г.

Решения по дела C-75/18 и C-323/18
Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. и Tesco-Global Áruházak
Zrt./Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Специалните данъци, с които в Унгария се облага оборотът на предприятията в телекомуникационния сектор и в сектора на търговията на дребно, са съвместими с правото на Съюза

В решения **Vodafone Magyarország** (C-75/18) и **Tesco-Global Áruházak** (C-323/18), обявени на 3 март 2020 г., Съдът (голям състав) **приема, че специалните данъци, с които в Унгария се облага оборотът на предприятията в телекомуникационния сектор и в сектора на търговията на дребно, са съвместими с принципа на свободата на установяване и с Директива 2006/112¹ (наричана по-нататък „Директивата за ДДС“).** Всъщност обстоятелството, че тези специални данъци, при които оборотът се облага с прогресивни (дори при втория данък със силно прогресивни) ставки, се понасят главно от предприятия, притежавани от лица от други държави членки, поради това че тези предприятия реализират най-високия оборот на съответните унгарски пазари, **отразява икономическата реалност на тези пазари и не представлява дискриминация спрямо посочените предприятия.** Съдът постановява също, че тъй като данъкът, с който се облагат предприятията в телекомуникационния сектор, не притежава всички основни характеристики на ДДС, той не може да бъде приравнен на последния данък, поради което не накърнява функционирането на системата на ДДС в Съюза и следователно е съвместим с Директивата за ДДС.

Тъй като от Съда е поискано да се произнесе и по съвместимостта на унгарското законодателство, въвеждащо тези специални данъци, с нормите на Съюза в областта на държавните помощи, на първо място Съдът разглежда допустимостта на тези въпроси². В това отношение Съдът припомня, че данъците не попадат в приложното поле на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно държавните помощи, освен ако не представляват начинът на финансиране на мярка за помощ и поради това не са неразделна част от тази мярка. Даден данък може да бъде неразделна част от мярка за помощ само ако има задължителна връзка между предназначението на данъка и помощта съгласно релевантното национално законодателство. В случая обаче Съдът констатира, че исканията за освобождаване от специалните данъци, отправени от дружествата жалбоподатели до унгарските данъчни органи, се отнасят до общи данъци, които постъпват в държавния бюджет, без да са предназначени специално за финансирането на предимство в полза на конкретна категория данъчнозадължени лица. Съдът заключава, че няма задължителна връзка между предназначението на специалните данъци, с които се облагат дружествата жалбоподатели, и освобождаването от данък, с което се ползват някои

¹ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7).

² През 2019 г. Общият съд отменя две решения на Комисията относно квалифицирането като държавни помощи на полския данък в сектора на продажбата на дребно и унгарския данък върху рекламата (решение на Общия съд от 16 май 2019 г., Полша/Комисия (съединени дела [T-836/16](#) и [T-624/17](#), прессъобщение № [64/19](#)) и решение на Общия съд от 27 юни 2019 г., Унгария/Комисия ([T-20/17](#), прессъобщение № [84/19](#)). Понастоящем пред Съда има висящи производства по обжалване на тези съдебни решения ([C-562/19 P](#) и [C-596/19 P](#)).

данъчнозадължени лица, поради което евентуалната незаконосъобразност на подобно освобождаване с оглед на нормите от правото на Съюза относно държавните помощи не може да засегне законосъобразността на самите специални данъци. Поради това дружествата жалбоподатели не може да се позовават на тази евентуална незаконосъобразност пред националните съдилища, за да избегнат заплащането на посочените данъци.

На второ място, Съдът проверява дали унгарското законодателство, с което се въвеждат разглежданите специални данъци, установява дискриминация, основана на местонахождението на седалището на дружествата, която е забранена от разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС, отнасящи се до свободата на установяване. В това отношение Съдът констатира най-напред, че дружествата майки на жалбоподателите са със седалище съответно в Обединеното кралство и Нидерландия и че тъй като упражняват дейността си на унгарския пазар чрез дъщерни дружества, свободата им на установяване може да бъде засегната от всяко ограничение по отношение на последните. След като припомня практиката си относно забраната на пряката и непряката дискриминация, Съдът констатира, на следващо място, че в случая спорните специални данъци не провеждат разграничение в зависимост от местонахождението на седалището на дружествата.

В този контекст Съдът, на първо място, подчертава, че след като всички предприятия, осъществяващи дейност в Унгария в съответните сектори, подлежат на облагане с оспорените данъци и данъчните ставки, съответно приложими за различните нива на оборот, важат за всички тези предприятия, то предвиждащото тези данъци унгарско законодателство не установява никаква пряка дискриминация в ущърб на предприятията, притежавани от (физически или юридически) лица от други държави членки.

На второ място, Съдът проверява дали може да се приеме, че (силно) прогресивната скала на специалните данъци е източник на непряка дискриминация в ущърб на посочените предприятия.

В това отношение Съдът констатира, че, що се отнася до разглежданите данъчни години, а именно обхващащите периода от 1 април 2011 г. до 31 март 2015 г. по дело Vodafone и периода от 1 март 2010 г. до 28 февруари 2013 г. по дело Tesco, всички данъчнозадължени лица, облагани само по базовата ставка от 0 %, са собственост на унгарски лица, докато данъчнозадължените лица, облагани по високите ставки, в по-голямата част от случаите се притежават от лица от други държави членки. Поради това по-голямата част от специалния данък се понася от данъчнозадължени лица, притежавани от лица от други държави членки.

Съдът все пак припомня, че държавите членки са свободни да установяват системата на данъчно облагане, която намират за най-подходяща, и да основават прогресивното облагане на оборота, тъй като размерът на оборота представлява неутрален разграничителен критерий и е релевантен показател за данъчните възможности на данъчнозадължените лица. В този контекст обстоятелството, че по-голямата част от разглежданите специални данъци се понася от данъчнозадължени лица, притежавани от физически или юридически лица от други държави членки, не е достатъчно, за да се заключи, че спрямо тях е налице дискриминация. Всъщност посоченото обстоятелство се обяснява с това, че съответните пазари в разглежданите понастоящем спорове са доминирани от такива данъчнозадължени лица и че те реализират на тях най-високия оборот. Следователно това обстоятелство е случайно, дори алеаторно, и може да бъде налице винаги когато съответният пазар е доминиран от предприятия от други държави членки или от трети държави или от местни предприятия, притежавани от лица от други държави членки или от трети държави. Освен това с базовата ставка от 0 % не се облагат единствено данъчнозадължените лица, притежавани от унгарски лица, тъй като всяко осъществяващо дейност на съответния пазар предприятие се ползва от данъчното облекчение за частта от оборота му, която не надвишава определената за съответното ниво на оборот горна граница. Следователно (силно) прогресивните ставки на разглежданите специални данъци не въвеждат поради самото си естество основана на местонахождението на седалището на дружествата дискриминация между данъчнозадължени лица,

притежавани от унгарски лица, и данъчнозадължени лица, притежавани от лица от други държави членки.

Освен това в решение по дело C-75/18 Съдът трябва да се произнесе и по въпроса дали въвеждането на специалния данък върху оборота на предприятията в телекомуникационния сектор е съвместимо с Директивата за ДДС³. В това отношение той припомня, че следва по-специално да се разгледа дали, като облага движението на стоките и услугите, както и търговските сделки по начин, подобен на ДДС, съответният данък има за последица застрашаване на функционирането на общата система на ДДС, като такава в частност е хипотезата на данъците, които имат основните характеристики на ДДС. Съдът констатира обаче, че унгарското законодателство, въвеждащо разглеждания специален данък, не предвижда събиране на данъка на всеки етап от процеса на производство и разпространение, нито право на приспадане на данъка, платен на предходния етап от този процес. Следователно съответният специален данък не притежава две от четирите основни характеристики, установени от Съда в предходната му практика, поради което Директивата за ДДС допуска неговото въвеждане.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

Пълният текст на съдебните решения ([C-75/18](#) и [C-323/18](#)) е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

³ Член 401.